

ЕКОНОМІКО-СОЦІАЛЬНІ ВІДНОСИНИ В ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СФЕРІ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Тези доповідей
VI Міжнародної науково-практичної конференції
(9–10 травня 2024 року, м. Львів)

За загальною редакцією
Наталії ПАВЛЕНЧИК

Львів
ЛДУФК ім. Івана Боберського
2024

СПОРТИВНИЙ ТУРИЗМ НА ТЕРИТОРІЇ ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ: АКТУАЛЬНИЙ СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Роман Скабара

кандидат географічних наук, доцент

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)*

У сучасних умовах туризм є однією з найбільш масових форм рекреації і однією з найбільш важливих галузей світового господарства, суттєвою частиною ринку послуг. Актуальною є проблема збереження природних ландшафтів районів активного туристичного руху.

Серед різновидів туризму швидкого поширення набуває спортивний туризм, інфраструктура якого розташована здебільшого на рекреаційних територіях національних природних парків, біосферних заповідників, регіональних ландшафтних парків та інших об'єктів природно-заповідного фонду.

Визначально впливають на розвиток спортивного туризму туристичні ресурси. Україна володіє природними й антропогенними ресурсами, які створюють передумови для розвитку багатьох видів туризму.

Потреба пошуку раціональних шляхів використання потенціалу, насамперед його природно-ресурсного складника, рекреаційно-туристичного комплексу визначили вибір теми магістерської роботи, сформували мету й побудову структури дослідження.

Об'єктом дослідження є природно-заповідний фонд (ПЗФ), а предметом – актуальний стан й тенденції розвитку спортивного туризму на території об'єктів природно-заповідного фонду. Обираючи конкретний об'єкт і предмет, мали на меті встановити можливості, засоби й інструменти розвитку різних видів активного туризму на території Національного природного парку «Сколівські Бескиди».

Львівська область, завдяки сприятливим кліматичним умовам, природним ландшафтам і бальнеологічним ресурсам, вирізняється на загальноукраїнському тлі саме природно-рекреаційним потенціалом (ПРП); раціональне використання ПРП природно-заповідного фонду має вагоме і визначальне соціально-економічне значення для подолання репресивності території.

Відомо, що територію ПЗФ становлять, наприклад, ділянки суші й водного простору, природні комплекси та об'єкти на яких мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність; відокремлені

для збереження різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного й рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу й забезпечення фонового моніторингу навколишнього природного середовища.

На Львівщині функціонує 333 об'єкти ПЗФ, площею 1112,05 км², що становить 5,1% від площі області. За підпорядкуванням і статусом, виокремлюють заповідні території та об'єкти загальнодержавного й місцевого значення, нараховується двадцять чотири об'єкти загальнодержавного та решта місцевого значення.

Регіон насичений ландшафтними і лісовими заказниками, які займають приблизно п'яту частину від площі усіх природно-заповідних об'єктів.

Територія НПП «Сколівські Бескиди» лежить у центральній частині гірського масиву Східних Бескид; гідрологічна сітка території належить до басейнів рік Стрий та Опір.

Встановлено, що перспективними для використання для потреб розвитку спортивного туризму є долина р. Велика річка, фортеця «Тустань», долина р. Кам'янки, урочища Павлів Потік, Зелем'янка, м. Сколе, урочище Панасівка.

Через територію парку проходять автомобільна й залізнична транспортні артерії міжнародного значення, що робить його економічно перспективним, особливо для іноземних рекреантів і туристів.

Попри багатство природно-ресурсного потенціалу, спортивний туризм на території Львівської області розвивається повільно. Серед чинників, що стримують його розвиток зараз і до початку повномасштабного вторгнення росії переважають економічні й організаційні.

До економічних належать відсутність потрібного початкового капіталу для фінансування робіт із створення науково-природознавчих центрів, формування цільових програм екологічного туризму.

Зазначимо, що незначними є інвестиції в інфраструктуру спортивного туризму та, зокрема, у впровадження екологічних програм, що позначається на стані готельного, транспортного обслуговування, рівні надання послуг.

Окремою проблемою, яка заслуговує на увагу, є відсутність засобів з менеджменту та маркетингу спортивного туризму для залучення потенційних туристів для відвідування тих територій, що мають інфраструктуру для прийому, розміщення й обслуговування гостей.

Список використаних джерел

1. Офіційний веб-сайт туристичної агенції «VisitBritain/VisitEngland». URL: <https://www.visitbritain.org/> (дата звернення: 29.03.2023).
2. Урядова організація «Office for National Statistics». URL: <https://www.ons.gov.uk/> (дата звернення: 29.03.2023).